

УДК 330.352

Н. Юрик, канд. екон. наук., доц., С. Дмитрів, Г. Ю. Колесник

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ВПЛИВ МЕХАНІЗМУ ІНТЕНСИВНОГО РОЗВИТКУ ВИРОБНИЦТВА НА ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

N. Yuryk, Ph.D., Assoc. Prof., S. Dmitryv, G. Kolesnyk

INFLUENCE OF MECHANISM OF INTENSIVE DEVELOPMENT OF PRODUCTION FOR INCREASE COMPETITIVENESS DOMESTIC ENTERPRISES

Реформування економіки країни, що відбувається, перш за все, торкається зміни характеру організаційно-економічних відносин у процесі виробництва. Сучасні підходи до ринкового господарювання ставлять перед виробництвом конкретні цілі: випускати певні види продукції (надавати послуги) за номенклатурою, кількістю, якістю та ціною, які відповідають існуючому попиту чи прогнозу щодо нього. Тому завданнями управління та використання виробничих ресурсів є: систематичне підвищення рівня організації виробництва, гнучкості реагування на зміни попиту, мобільності проектування та освоєння нової продукції (послуг); підтримання оптимальності функціонування з найменшими витратами; забезпечення високої культури трудової діяльності персоналу, спрямованої на точне і своєчасне виконання замовлень належної якості та конкурентоспроможності. Ефективне виробництво та реалізація якісної продукції позитивно впливають на фінансовий стан підприємства. Збої у виробничому процесі, погіршення якості продукції, ускладнення з її реалізацією ведуть до зменшення надходження коштів на рахунки підприємства.

Пріоритетним завданням державної політики у сфері забезпечення науково-технологічної безпеки є розвиток національної інноваційної системи. Для здійснення цього завдання необхідно: визначити основні параметри інноваційної моделі розвитку та структурної перебудови національної економіки; здійснити оцінювання наявного виробничого потенціалу вітчизняного виробництва конкурентоспроможної високотехнологічної продукції, визначити заходи щодо його реалізації; здійснити комплексний аналіз та експертизу чинних стратегічних і програмних документів щодо їх інтенсивної спрямованості та внести в установленому порядку пропозиції щодо їх оптимізації. Динаміка розвитку ринку підтверджує, що потреба такого механізму все більше зростає, оскільки послаблення регулюючого впливу з боку держави посилює диспаритет відношень і на ринку, і в цілому в промисловості, що є однією з причин падіння обсягів промислового виробництва, погіршення соціального рівня населення, зниження його життєвого рівня. В силу цього сучасний промисловий ринок продовжують залишатися витратними та пасивними до навколишнього середовища. Таке положення диктує необхідність пошуку шляхів виходу з кризи та розроблення такого механізму інтенсифікації виробництва промисловості, який би забезпечував випуск конкурентоспроможної продукції як за якістю, так і за витратами.

Створення ефективного механізму інтенсифікації виробництва конкурентоспроможної продукції – постійний та визначальний фактор у прийнятті управлінських рішень щодо соціально-економічної проблеми розвитку та підвищення ефективності виробництва. Управління механізмом інтенсифікації виробництва конкурентоспроможної продукції має ґрунтуватися на глибокому та всебічному розумінні його елементів, принципів взаємодії всередині цього механізму окремих елементів, пізнанні його як єдиного цілого, взаємодії цього механізму з іншими

механізмами та підсистемами. Тому сьогодні виникає необхідність зосередити увагу на умовах, що зумовлюють дисфункціональність зазначеного механізму через неповну й непослідовну визначеність довгострокових політичних, організаційних, економічних, соціальних цілей, які мають вирішальне значення для суспільства.

Базуючись на забезпеченні діалектичного поєднання зовнішньої та внутрішньої ефективності управління, підприємству для ефективної діяльності необхідно постійно працювати у напрямку інтенсифікації виробництва конкурентоспроможної продукції і закріплення його позицій на ринку. При цьому внутрішня ефективність діяльності промислового підприємства може бути охарактеризована за допомогою показників економічної, фінансової, ресурсної ефективності, а також показників, що характеризують соціально-економічний та науково-технічний ефект управління підприємством, водночас зовнішня ефективність управління буде характеризуватись ступенем досягнення цілей та ступенем виконання планів діяльності підприємств промисловості. Побудова механізму інтенсифікації виробництва створює необхідні передумови для того, щоб менеджери промислового підприємства різних рівнів управління чітко уявляли майбутнє свого підприємства та розвивали його стратегічні можливості. При цьому можна прослідкувати взаємозв'язок та взаємодію організаційної та економічної складової механізму: економічна складова, насамперед, буде характеризуватися цільовою спрямованістю.

Успішна реалізація механізму інтенсифікації виробництва конкурентоспроможної продукції підприємств промисловості, на нашу думку, можлива за умови дотримання таких умов: наявність конкретної мети механізму: інтенсифікації виробництва конкурентоспроможної продукції підприємства промисловості; наявність базових правил, що визначають функції механізму – забезпечення і підтримання динаміки зростання ефективності управління виробничою діяльністю промислового підприємства; використання інструментів, що зберігають властивості механізму; наявність ресурсів, що забезпечують досягнення мети механізму; зацікавленість управлінців і виконавців у реалізації мети механізму. Упродовж дослідження сучасних ефективних моделей інтенсивного розвитку промислових підприємств було виявлено, що значна їх кількість складається з певного переліку схожих за змістом етапів, які мають зазвичай різну послідовність виконання, зокрема: повна діагностика підприємства, аналіз і розроблення концепції, програма інтенсивного розвитку та її реалізація. Доцільно подати процес інтенсифікації виробництва у вигляді таких послідовних етапів. комплексна діагностика підприємства; розроблення проекту інтенсифікації; впровадження проекту; оцінювання ефективності проведення інтенсифікації виробництва; внесення змін до проекту інтенсифікації.

Література

1. Денисова Е. И. Механизм реструктуризации как способ адаптации предприятия к изменениям внешней среды / Вестник ОГУ. 2008. № 8. С. 81-86.
2. Жданов В. В. Предпосылки и экономический механизм реструктуризации предприятий / Известия Рос. гос. пед. ун-та им. А. И. Герцена. 2008. № 49. С. 52-55.
3. Шарко В. В. Инструменти механізму інтенсифікації виробництва промислового підприємства / Економічний часопис–XXI. 2012. № 9. С. 70-73.